

UNIVERSITATEA DIN BACĂU
FACULTATEA DE INGINERIE

STAN GHEORGHE
ANTON PAL

PROIECTAREA SISTEMELOR
MECATRONICE

NOTE DE CURS

Uz intern

ALMA-MATER 2007

Cuprins

Cap.1. Sisteme mecatronice destinate prelucrarilor mecanice.....	7
1.1. Generalități.....	7
1.2. Introducere în sistemul de comandă al sistemelor mecatronice destinate prelucrarilor mecanice.....	7
1.2.1. Comanda - buclă deschisă.....	9
1.2.2. Comanda în buclă închisă.....	9
1.2.3. Constanta de timp și banda de frecvență.....	10
1.2.4. Elementele sistemului mecatronic avand comandă cu legătură inversă.....	10
1.3. Clasificarea sistemelor mecatronice destinate prelucrarilor mecanice.....	11
1.4. Regimurile de functionare si caracteristicile echipamentelor de comandă numerică.....	14
1.5. Sistemele comenzii de conturare de la sistemele mecatronice destinate prelucrarilor mecanice.....	16
1.5.1. Interpolarea liniară.....	16
1.5.2. Interpolarea circulară.....	18
1.6. Particularități ale sistemelor mecatronice destinate prelucrarilor mecanice.....	20
1.6.1. Lanțul cinematic principal al sistemelor mecatronice destinate prelucrarilor mecanice.....	20
1.6.2. Lanțul cinematic de avans al sistemelor mecatronice destinate prelucrarilor mecanice.....	24
Cap.2. Sisteme mecatronice de transport materiale si scule.....	29
2.1. Construcția sistemelor de transport în circuit închis.....	31
2.2. Construcția sistemelor de transport în circuit deschis.....	33
2.3. Modulele constructive ale robocarelor.....	36
2.3.1. Modulul de predare/primire a paletelor.....	36
2.3.2. Modulul de avans și direcție al robocarului.....	38
2.3.3. Soluții pentru realizarea sistemelor de protecție antișoc, recunoaștere și avertizare.....	41
2.3.4. Realizarea traseelor de transport cu robocare ghidate Inductiv.....	42
Cap.3. Sisteme mecatronice de control.....	45
3.1. Clasificarea metodelor de măsurare.....	50
3.2. Construcția capurilor de măsurare.....	54
Cap.4. Modul mecatronic in bucla inchisa actionat electric.....	56
4.1. Prezentarea si functionarea modulului mecatronic.....	56
4.2. Modul de funcționare schematizat al modulului mecatronic in bucla inchisa.....	58
4.3. Stabilirea structurii sistemului mecatronic in bucla inchisa.....	59
4.4. Procese tranzitorii ale sistemelor mecatronice in bucla inchisa.....	65

4.5. Determinarea regimului tranzitoriu la un sistem mecatronic.....	71
4.5.1. Ecuatia de miscare a ansamblului servomotor-element mobil.....	71
4.5.2. Durata regimurilor tranzitorii la pornirea si reglarea sistemelor mecatronice.....	74
4.5.3. Regimuri tranzitorii la franare.....	75
4.5.4. Regimuri tranzitorii in actionarea preselor.....	75
4.5.5. Calculul momentului de giratie.....	76
4.5.6. Calculul momentului de giratie redus.....	76
4.6. Cursa moarta si sursele ei.....	78
4.7. Sensibilitatea sistemului mecatronic in bucla inchisa.....	80
4.8. Timpii de raspuns si eroarea traiectoriei la sistemele mecatronice.....	83
4.9. Studiul erorii "de colt".....	87
Cap.5. Determinarea parametrilor constructivi ai unui sistem mecatronic.....	91
5.1. Calculul raportului de transmitere servomotor-sarcina.....	91
5.2. Calculul fortei de preincarcare a piulitei si lagarelor surubului cu bile.....	93
5.3. Alegerea tipului de lagaruire a surubului cu bile.....	97
5.4. Compensarea deformatiilor termice la sistemele mecatronice.....	100
5.5. Proiectarea transmisiei surub - piulita de rostogolire.....	101
5.6. Amplasarea sistemului de masura a pozitiei intr-un sistem mecatronic.....	104
5.7. Sisteme de compensare a jocului din sistemele mecatronice.....	106
5.8. Influenta datelor de masina ale sistemului de comanda asupra preciziei de pozitionare.....	111
5.9. Coeficientul de frecare sanie-ghidaj la un sistem mecatronic.....	112
5.10. Sisteme mecatronice cu distanta mare intre ghidaje.....	115
Cap.6. Sisteme mecatronice actionate hidraulic.....	118
6.1. Axe hidraulice proportionale.....	118
6.2. Circuite pentru reglarea fortei motoarelor.....	122
6.3. Sisteme mecatronice pentru reglarea vitezei si fortei motoarelor hidraulice.....	122
6.4. Exemple de actiunari hidraulice proportionale.....	123
Cap.7. Sisteme mecatronice complexe.....	130
7.1. Sistem flexibil de fabricatie. Definitie. Structura. Functii.....	130
7.2. Premizele creerii sistemului mecatronic SFF.....	132
7.3. Subsistemul de comanda al sistemului mecatronic SFF.....	134
7.3.1. Functiile subsistemului de comanda.....	134
7.3.2. Structura generala a subsistemului de comanda al SFF.....	137
7.4. Sisteme mecatronice complexe tip DNC.....	143
7.4.1. Functiile sistemului mecatronic tip DNC.....	143
7.4.2. Structuri posibile de sisteme mecatronice tip DNC.....	144